

Saksbehandler: Torleif Josefsen
 Arkivsaksnr.: 05/00612

Arkiv: 033 F00 og sosialdepartementet
 Vedlegg 200500983-49
 S.nr. -

HØRINGSNOTAT OM ENDRINGER I ALKOHOLLOVENS FORSKRIFTER M.V.

Saksnr.: Utvalg

0067/05 Lenvik formannskap

Møtedato

12.04.2005

Vedlegg:

1. Det kgl. Arbeids- og sosialdepartementet – skriv datert 1.03.2005.
2. Det kgl. Arbeids- og sosialdepartementet – skriv av 9. mars 2005 ang. høringsnotatet om endringer i alkohollovens forskrift.

Andre dokumenter (ikke vedlagt):

- Høringsnotat om endringer i alkohollovens forskrifter m.v.
- Kommentarene i høringsnotatet fra Arbeids- og sosialdepartementet følger saken som uttrykt bilag.

Kort sammendrag:

Som følge av at alkoholloven er endret foreslår Arbeids- og sosialdepartementet endringer i forskrift 11. desember 1997 nr. 1292 om omsetning av alkoholholdig drikk mv. og i forskrift 30. november 1995 nr. 937 om engrossalg og tilvirkning av alkoholholdig drikk mv. I tillegg er Finansdepartementets forslag til enkelte endringer i forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter tatt inn.

Sak om dette fremmes til behandling.

Saksopplysninger:

Arbeids- og sosialdepartementet skriver slik til kommunene 01.03.05:

Høringsnotat om endringer i alkohollovens forskrifter mv.

Vedlagt følger Arbeids- og sosialdepartementets høringsnotat med forslag til endringer i alkohollovens forskrifter mv. Høringsbrevet og høringsnotatet er også lagt ut på www.asd.dep.no.

Bakgrunnen for forslaget om revisjon av forskriftene er blant annet at en rekke av de nylig vedtatte endringene i alkoholloven medfører behov for tilsvarende endringer i forskriftsverket. Dette innebærer at enkelte av forslagene i høringsnotatet er av rent teknisk karakter.

Departementet foreslår også en rekke endringer i forskriftsverket som ikke er knyttet til de vedtatte endringene i alkoholloven.

Arbeids- og sosialdepartementet foreslår endringer i forskrift 11. desember 1997 nr.1292 om omsetning av alkoholholdig drikk mv. og i forskrift 30. november 1995 nr. 937 om engrossalg og tilvirkning av alkoholholdig drikk mv.

I tillegg er Finansdepartementets forslag til enkelte endringer i forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter tatt inn. Departementet foreslår ikke i denne omgang endringer i de øvrige forskriftene til alkoholloven. Departementet vil på et senere tidspunkt komme tilbake med forslag om endringer i forskrift 30. november 1995 nr. 938 om A/S Vinmonopolets innkjøpsvirksomhet m.v. og forskrift 11. desember 1998 nr. 1300 om alkoholordningen for Svalbard.

Høringsfristen er satt til **1. mai 2005**. Dette innebærer at høringsfristen er noe kortere enn den alminnelige høringsfristen på tre måneder. Datoen er valgt for å muliggjøre ikrafttredelse 1. juli 2004. Det tas sikte på felles ikrafttredelse av de nylig vedtatte endringene i alkoholloven og forskriftsendringene.

Informasjon om de vedtatte endringene i alkoholloven finnes i følgende dokumenter: Ot.prp. nr. 86 (2003-2004), Innst. O. nr. 19 (2004-2005) og Besl. O. nr. 20 (2004-2005), jf. lov 17. desember 2004 nr. 86 om endringer i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. og enkelte andre lover.

I forbindelse med behandlingen gjengis høringsnotatets kap. 14 i sin helhet hvor samtlige forslag til endringer er gjengitt:

14. Forslag til forskriftsendringer

14.1. Forslag til endringer i forskrift 11. desember 1997 nr. 1292 om omsetning av alkoholholdig drikk mv.

Det foreslås at alkoholforskriften i sin helhet skal lyde:

Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.

Del I

Kapittel 1. Skjenking av alkoholholdig drikk

(gitt med hjemmel i §§ 1-5, 1-7 c, 1-9 og 4-7)

§ 1-1. Dette kapittel gjelder for all skjenking av alkoholholdig drikk i henhold til bevilling. For skjenkebevilling gitt med hjemmel i alkoholloven § 5-2 gjelder kapitlet så langt det passer.

§ 1-2. Skjenking av alkoholholdig drikk skal foregå på en slik måte at skadevirkningene begrenses og alkoholpolitiske og sosiale hensyn ivaretas.

§ 1-3. Bevillingshaver og styrer er ansvarlig for at skjenkingen foregår i overensstemmelse med alkoholloven og bestemmelser gitt med hjemmel i den.

Bevillingshaver og styrer plikter å føre tilsyn med de ansattes utøvelse av skjenkingen, og er ansvarlig for at de ansatte blir gjort kjent med regelverket for skjenking av alkoholholdig drikk, og ellers gitt den nødvendige veiledning for virksomheten.

Under styrers fravær påhviler styrers ansvar og plikter stedfortreder.

§ 1-4. Læringer og lære kandidater, jf. lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 4-1, og elever i kokk- eller servitørfag i vidaregåande skole under praktisk opplæring i bedrift, som ikke har nådd den alder som er fastsatt i alkoholoven § 1-5 tredje ledd, kan likevel servere alkoholholdig drikk til gjester når dette er nødvendig av hensyn til opplæringen.

Det er et vilkår at det foreligger en reell opplæringssituasjon, hvor servering av alkoholholdig drikk inngår som en del av en fastsatt læreplan.

§ 1-5. *Personer som er åpenbart påvirket av rusmidler* må ikke gis adgang til skjenkestedet.

Dersom en person som er åpenbart påvirket av rusmidler befinner seg på skjenkestedet, har bevillingshaver plikt til å sørge for at vedkommende forlater stedet.

§ 1-6. Skjenking av alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer må ikke skje til person under 20 år.

Skjenking av alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent må ikke skje til person under 18 år. Det samme gjelder skjenking av drikk som inneholder mellom 0,7 og 2,5 volumprosent alkohol.

§ 1-7. Serveringspersonalet har i tvilstilfelle rett og plikt til å kreve at gjestene legitimerer sin alder.

§ 1-8. Alminnelig skjenkebevilling kan inkludere selvservering fra kjøleskap på hotellrom.

Det må påses at alkoholholdig drikk og drikk som inneholder mellom 0,7 og 2,5 volumprosent alkohol, ikke er tilgjengelig for mindreårige.

§ 1-9. *Drikk som inneholder en eller to alkoholsterke komponenter, kan inneholde enten 2 eller 4 cl slik alkoholholdig drikk. Drikk som inneholder tre eller flere alkoholsterke komponenter, kan inneholde opp til 6 cl slik alkoholholdig drikk.*

Med alkoholsterke komponenter menes i denne bestemmelsen drikk som inneholder 22 volumprosent alkohol eller mer.

Til samme person kan det av gangen bare skjenkes én drikk som omfattes av første ledd.

§ 1-10. Det må ikke skjenkes alkoholholdig drikk til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller skjenkes på en slik måte at vedkommende må antas å bli åpenbart påvirket.

§ 1-11. Sitter flere personer sammen og en eller flere av dem er åpenbart påvirket av rusmidler, må det ikke serveres alkoholholdig drikk til noen av dem før den eller de påvirkede er fjernet.

§ 1-12. Det må påses at personer som ikke fyller alderskravene i § 1-5 ikke drikker alkohol som skjenkes andre gjester.

§ 1-13. Det må påses at gjestene ikke nyter medbrakt alkoholholdig drikk, eller medtar alkoholholdig drikk når de forlater skjenkestedet.

Kapittel 2. Skjenkesteders plikt til å føre alkoholsvake og alkoholfrie drikker
(gitt med hjemmel i §§ 1-7c, 4-6 og 4-7)

§ 2-1. Den som har bevilling til å skjenke *alkoholholdig drikk*, plikter også å føre et rimelig utvalg av drikker som kan inneholde opptil 2,5 volumprosent alkohol, og som må regnes som en naturlig erstatning for *alkoholholdig drikk*.

§ 2-2. Drikker som nevnt i § 2-1 skal oppføres på skjenkekart og andre prislister.

§ 2-3. Når halvflasker er i handelen, plikter skjenkestedet å føre et rimelig utvalg av slike.

Kapittel 3. Salg av drikk med høyere alkoholinnhold enn 4,7 volumprosent alkohol
(gitt med hjemmel i §§ 1-5, 1-9 og 3-9)

§ 3-1. AS Vinmonopolets salg av *drikk med høyere alkoholinnhold enn 4,7 volumprosent alkohol* skal foregå slik at skadevirkningene begrenses og sosiale og alkoholpolitiske hensyn ivaretas.

Det er selskapets ansvar å føre kontroll med at salget til enhver tid foregår i samsvar med lov og forskrift.

§ 3-2. (Opphevet ved forskrift 12 okt 2001 nr. 1185 i kraft 15 nov 2001.)

§ 3-3. Utlevering av *drikk med høyere alkoholinnhold enn 4,7 volumprosent alkohol* må ikke skje til personer som ikke fyller lovens vilkår for kjøp, selv om vedkommende viser frem skriftlig fullmakt fra foreldre, foresatte eller andre.

Butikkpersonalet har i tvilstilfelle rett og plikt til å kreve at kjøper legitimerer sin alder.

§ 3-4. Butikkpersonalet skal påse at det ikke drikkes alkohol i salglokalet.

§ 3-5. Salg eller utlevering av *drikk med høyere alkoholinnhold enn 4,7 volumprosent alkohol* må ikke skje til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler.

§ 3-6. Butikkene skal ikke ekspedere bestillinger på *drikk med høyere alkoholinnhold enn 4,7 volumprosent alkohol* som skal sendes til militære områder med mindre det foreligger bestillingsbekreftelse fra vedkommende militære sjef. Som militært område regnes ikke kommandantbolig mv. hvor militære personer har sine private hjem.

§ 3-7. Salg av *drikk* som inneholder mellom 0,7 og 2,5 volumprosent alkohol må ikke skje til personer under 18 år. § 3-3 gjelder tilsvarende.

§ 3-8. *Drikk* som inneholder mellom 0,7 og 2,5 volumprosent alkohol må ikke selges fra automat.

Kapittel 4. Salg av drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol
(gitt med hjemmel i §§ 1-5, 1-7c, 1-9 og 3-9)

§ 4-1. Dette kapittel gjelder for alt salg og utlevering av *drikk* som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol, likevel slik at § 4-5, § 4-6 og § 4-7 også får anvendelse på salg av *drikk* som inneholder mellom 0,7 og 2,5 volumprosent alkohol.

§ 4-2. Salg og utlevering av *drikk* som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol skal foregå på en slik måte at skadevirkningene begrenses og alkoholpolitiske og sosiale hensyn ivaretas.

På salgsstedet skal drikk som inneholder over 2,5 og over 4,7 volumprosent alkohol plasseres på en slik måte at de ikke kan forveksles med alkoholfri drikk.

§ 4-3. Bevillingshaver og styrer er ansvarlig for at salget foregår i samsvar med alkoholloven og bestemmelser gitt med hjemmel i denne lov.

Bevillingshaver og styrer plikter å føre tilsyn med de ansattes salg av *drikk* som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol, og er ansvarlig for at de ansatte blir gjort kjent med regelverket for salg av *drikk* som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol, og ellers gitt den nødvendige veiledning for virksomheten.

Under styrers fravær påhviler styrers ansvar og plikter stedfortreder.

§ 4-4. Salg eller utlevering av *drikk* som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol må ikke skje til person som er åpenbart påvirket av rusmidler.

§ 4-5. Salg eller utlevering av *drikk* som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol må ikke skje til personer under 18 år, selv om det forevises skriftlig fullmakt fra foreldre, foresatte eller andre.

Ansatte på salgsstedet har i tvilstilfelle rett og plikt til å kreve at kjøper legitimerer sin alder.

§ 4-6. Det er forbudt å selge *drikk* som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol fra automat.

§ 4-7. Betjening under 18 år må ikke ha befatning med salg og utlevering av *drikk* som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol. Dette gjelder likevel ikke salg og utlevering av *drikk* som inneholder mellom 0,7 og 2,5 volumprosent alkohol når en person over 18 år har daglig tilsyn med salget.

Lærlinger og lære kandidater, jf. lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova) § 4-1, og elever i videregående skole under praktisk opplæring i bedrift som ikke er 18 år, kan likevel selge eller utlevere *drikk* som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol når dette er nødvendig av hensyn til opplæringen.

Det er et vilkår at det foreligger en reell opplæringssituasjon, hvor salg av *drikk* som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol inngår som en del av en fastsatt læreplan.

§ 4-8. Bestilling av *drikk* som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol må ikke ekspederes med mindre bestillingen inneholder fullstendige opplysninger om kjøpers navn, adresse og alder.

§ 4-9. De ansatte skal påse at det ikke drikkes alkohol i salgslokalet.

Kapittel 5. Forbud mot å gi salgsbevilling for drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol til visse typer virksomhet

(gitt med hjemmel i § 3-8)

§ 5-1. Det kan ikke gis salgsbevilling for *drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol* til bensinstasjon eller kiosk.

§ 5-2. Med "bensinstasjon" forstås utsalgssted som i det vesentlige selger bensin, olje og andre varer som er nødvendig for drift av eller vedlikehold av motorkjøretøyer og motorbåter.

Med "kiosk" forstås utvalg som i det vesentlige selger kioskvarer.

Kapittel 5A. Oppheves

Kapittel 6. Overdragelse av virksomhet

(gitt med hjemmel i § 1-10 første ledd)

§ 6-1. Dersom ny bevilling er tildelt før et eierskifte, kan alkoholholdig drikk som inngår i varebeholdningen overdras sammen med virksomheten.

Bevillingsmyndigheten skal ha melding om overdragelsen.

§ 6-2. Dersom ny bevilling ikke er tildelt før et eierskifte, men virksomheten fortsetter å drive på tidligere bevilling, jf. alkoholoven § 1-10 første ledd tredje og fjerde punktum, kan alkoholholdig drikk som inngår i varebeholdningen overdras sammen med virksomheten under forutsetning av at partene samtidig med melding om overdragelsen dokumenterer:

- Hvem som overtar virksomheten
- Tidspunktet for overdragelsen
- Varebeholdningens omfang
- En plan for håndtering av varebeholdningen for det tilfelle at ny *bevilling* ikke er gitt innen utløpet av overgangsperioden

Bevillingsmyndighetene kan ved ettersyn kontrollere de dokumenterte opplysninger.

Kapittel 7. Inndragning av salgs- og skjenkebevillinger

(gitt med hjemmel i § 1-8 fjerde ledd)

§ 7-1. En bevilling kan inndras dersom den ikke er benyttet i løpet av det siste året.

§ 7-2. Bevillingen kan likevel ikke inndras dersom årsaken til manglende bruk av bevillingen er en hindring utenfor bevillingshavers kontroll og som han ikke med rimelighet kunne unngå eller overvinne følgene av.

Bestemmelsen her gjelder bare i den utstrekning det kan antas at driften kan gjenopptas innen rimelig tid.

Kapittel 8. Panthavers salg av alkoholholdig drikk

(gitt med hjemmel i § 1-10 fjerde ledd)

§ 8-1. Sosial- og helsedirektoratet kan gi panthaver som dokumenterer at han har fått overført alkoholholdig drikk fra konkursbo, tillatelse til å selge alkoholholdig drikk til bevillingshaver etter alkoholloven.

Før tillatelse gis, skal det innhentes uttalelse fra politiet.

§ 8-2. Tillatelsen gis for et bestemt kvantum. Panthaver skal utpeke en person som vedkommende har styringsrett over, som skal være ansvarlig for å gjennomføre salget.

§ 8-3. Varelageret skal være tilfredsstillende sikret.

§ 8-4. Panthaver skal dokumentere at varene er overdratt til innehaver av bevilling etter alkoholloven. Videre salg skal være gjennomført innen tre måneder. Dersom dette ikke skjer, skal panthaver gi Sosial- og helsedirektoratet melding om årsaken. Direktoratet kan gi utsatt frist.

Kapittel 9. Forbud mot reklame for alkoholholdig drikk

(gitt med hjemmel i § 9-2 annet ledd)

§ 9-1. Reklame for alkoholholdig drikk er forbudt.

Forbudet gjelder også bruk av vare- eller firmamerke eller kjennetegn for alkoholholdig drikk, forutsatt at en ikke uvesentlig del av den reklamen henvender seg til må antas å ville oppfatte den som reklame for alkoholholdig drikk.

Forbudet gjelder også reklame for andre varer med samme vare- eller firmamerke eller kjennetegn som alkoholholdig drikk, med mindre varen har et eget distinkt varemerke/-kjennetegn. I slike tilfeller kan reklamen i tillegg gi opplysninger om vare- eller firmamerke eller kjennetegn, forutsatt at en ikke uvesentlig del av den reklamen henvender seg til må antas å ville oppfatte den som alkoholreklame.

Varer som nevnt i første og tredje ledd må heller ikke inngå i reklame for andre varer eller tjenester.

§ 9-2. Med reklame forstås enhver form for massekommunikasjon i markedsføringsøyemed, herunder reklame i trykt skrift, film, radio, fjernsyn, telefonnett, datanettverk, lysreklame, plakater, skilt og lignende innretninger, avbildninger, utstillinger og liknende, distribusjon av trykksaker, vareprøver mv.

§ 9-3. Unntatt fra forbudet er:

1. Annonser i et utenlandsk trykt skrift som innføres til Norge, med mindre hovedformålet med skriftet eller importen er å reklamere for alkoholholdig drikk i Norge.
2. Informative annonser i bransjetidsskrifter og annen informasjon til bevillingshavere som ledd i den ordinære omsetningsprosess for alkoholholdige drikker.
3. Annonser om salgssted eller skjenkested med informasjon om stedets navn, adresse og åpningstider samt bevillingsrettigheter.
4. Opplysningsskilt av lite format i umiddelbar tilknytning til salgs- eller skjenkested.
5. Merking av vanlig serveringsutstyr på skjenkested med alkoholprodusenters eller grossisters firmanavn og/eller firmamerke.
6. Merking av bevillingshavers kjøretøyer, emballasje, betjeningsuniformer ol med eget firmanavn og/eller firmamerke.

7. Reklame i utenlandske fjernsynskanaler, når reklamen er i samsvar med reklamereglene i det land kanalen sendes fra.
8. Produkt- og prisopplysninger på Internett når opplysningene gis av AS Vinmonopolet som grunnlag for bestilling over nettet (nettsalg) eller innehaver av kommunal salgsbevilling for nettsalg av *drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol*.

Unntaket i første ledd gjelder likevel ikke reklame i fjernsynssendinger som er spesielt rettet mot Norge.

§ 9-4. Plikten til å fjerne utendørs reklame påhviler vedkommende eiendoms eier (fester).

Pålegg fra politiet om å fjerne utendørs reklame mv. kan fullbyrdes etter reglene i tvangsfyllbyrdesloven § 13-14 uten at dom kreves.

§ 9-5. Departementet kan i det enkelte tilfelle, når særlige grunner foreligger, fravike bestemmelsene i dette kapittel.

§ 9-6. Dette kapittel gjelder også for Svalbard og Jan Mayen.

Kapittel 9A. Forbud mot reklame for tilvirkingsmidler for alkoholholdig drikk (gitt med hjemmel i § 9-1 fjerde ledd)

§ 9A-1. Reklame for stoffer som er særskilt beregnet for, eller betegnes som egnet til, tilsetning til alkoholholdig drikk er forbudt. Det samme gjelder reklame for emner, tilvirkingsbeskrivelser, apparater og andre midler til å framstille slike drikker.

§ 9A-2. Unntatt fra forbudet er:

Produkt- og prisopplysninger på Internett når opplysningene gis som grunnlag for bestilling av varer over nettet (nettsalg).

Kapittel 10. Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger (gitt med hjemmel i § 1-9 fjerde ledd)

§ 10-1. *Kommunen har ansvar for kontroll med utøvelsen av kommunal bevilling til skjenking av alkoholholdig drikk, salg av alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol og statlig bevilling etter alkoholloven § 5-3 første ledd.*

§ 10-2. *Kommunen skal gi nødvendig råd og veiledning til bevillingshaver, styrer og stedfortreder, slik at omsetningen av alkohol kan skje i samsvar med regelverket, og på en slik måte at alkoholpolitiske og sosiale hensyn ivaretas.*

§ 10-3. *Oppheves*

§ 10-4. *Kommunen er ansvarlig for at de som skal foreta kontroll ved salgs- og skjenkestedene (kontrollørene) får den nødvendige opplæring for å kunne ivareta sine oppgaver.*

§ 10-5. *Oppheves*

§ 10-6. Kontrollen skal særlig omfatte salgs- og skjenketidene, aldersgrensebestemmelsene, og at det ikke selges eller skjenkes til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler. Kommunen skal sikre at kontrollen til enhver tid fokuserer på de forhold som synes hensiktsmessige etter en vurdering av de lokale forhold.

For børsnoterte selskaper har bevillingsmyndigheten kun rett til innsyn i regnskap som er offentliggjort, jf. børsforskriften § 6-3.

§ 10-7. Kontrollen av salgs- og skjenkesteder kan foregå åpent eller anonymt.

Etter utført kontroll skal kontrolløren alltid presentere seg for stedets ansvarshavende og muntlig redegjøre for sitt inntrykk av stedet.

§ 10-8. Skriftlig rapport sendes snarest mulig - og innen en uke - til salgs- eller skjenkestedet med adgang for bevillingshaveren til å uttale seg innen to uker.

Rapportene sendes bevillingsmyndigheten via sosialtjenesten. Rapporter fra steder med statlig bevilling skal sendes via kommunal bevillingsmyndighet. Salgs- eller skjenkestedets uttalelse til rapporten skal følge med.

§ 10-9. Salgs- og skjenkestedene skal kontrolleres så ofte som behovet tilsier. Hvert sted skal kontrolleres minst en gang årlig. Kommunen skal utføre minst tre ganger så mange kontroller som de har salgs- og skjenkesteder.

§ 10-10. Innenfor rammen av denne forskrift kan kommunen fastsette nærmere retningslinjer for utøvelsen av kontrollen med salgs- og skjenkestedene.

Kapittel 10A. Internkontroll

(gitt med hjemmel i § 1-9 femte ledd)

§ 10A-1. For å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av alkoholoven overholdes, jf. alkoholoven § 1-1, skal innehavere av salgs- og skjenkebevillinger føre internkontroll med den virksomhet som drives i henhold til bevillingen, alkoholoven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholoven.

Første ledd gjelder ikke for innehavere av ambulerende skjenkebevilling etter alkoholoven § 4-5.

§ 10A-2. I denne forskriften betyr internkontroll systematiske tiltak som skal sikre at virksomhetens aktiviteter planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med krav fastsatt i bevillingen, alkoholoven og i bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholoven.

§ 10A-3. Internkontrollen skal tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold og ha det omfang som er nødvendig for å overholde krav i bevillingen, alkoholoven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholoven. Internkontrollen skal dokumenteres i den form og i det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Dokumentasjonen skal til enhver tid være oppdatert og tilgjengelig for kontrollmyndigheten.

Internkontrollen innebærer at den/de ansvarlige for virksomheten skal:

1. ha oversikt over krav i bevillingen, alkoholoven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholoven som gjelder for virksomheten,

2. *sørge for at ansatte i virksomheten har tilstrekkelige kunnskaper og kompetanse til å overholde kravene til virksomheten, herunder kravene til internkontroll,*
3. *ha oversikt over hvordan virksomheten er organisert og hvordan oppgaver og ansvar er fordelt,*
4. *ha rutiner for å sikre overholdelse av krav i bevillingen, alkoholloven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholloven som gjelder for virksomheten,*
5. *ha rutiner for å forebygge, avdekke og rette opp avvik,*
6. *foreta systematisk og regelmessig gjennomgang av internkontrollen.*

Kapittel 11. Gebyr på kommunal salgsbevilling for øl og på kommunal og statlig bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk
(gitt med hjemmel i §§ 3-9, 4-7 og 7-1 annet ledd)

§ 11-1. Bevillingsgebyret fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk.

§ 11-2. Gebyret skal betales etter følgende satser:

Salg:

0,16 kr pr vareliter drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol

Skjenking av alkoholholdig drikk:

0,31 kr pr vareliter drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol

0,85 kr pr vareliter drikk som inneholder over 4,7 og under 22 volumprosent alkohol

2,79 kr pr vareliter drikk som inneholder 22 volumprosent alkohol eller mer

Bevillingsgebyret utgjør pr. år minimum kr 1200 for salg og kr 3500 for skjenking. Bevillingsmyndigheten kan likevel i særlige tilfeller bestemme at gebyret skal settes lavere. For ambulerende bevilling kan bevillingsmyndigheten kreve et gebyr på inntil kr 250 pr. gang.

§ 11-3. Bevillingsmyndigheten fastsetter frister for bevillingshavers innsendelse av oppgave over forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk og innbetaling av gebyr.

Ved årets utløp skal bevillingshaver sende inn oppgave over faktisk omsatt mengde alkohol. Dersom det foreligger et avvik mellom tidligere oppgitt forventet omsetning og faktisk omsetning, kan bevillingsmyndigheten foreta en etterberegning og et etteroppgjør.

Kapittel 12. Avleggelse av kunnskapsprøve
(gitt med hjemmel i § 1-7c syvende ledd)

§ 12-1. Styrer og stedfortreder må ha dokumentert kunnskap om alkoholloven og bestemmelser gitt i medhold av den. Dette kravet er oppfylt ved bestått kunnskapsprøve etter bestemmelsene i dette kapitlet.

§ 12-2. Kommunen er ansvarlig for å avholde kunnskapsprøver for styrere og stedfortredere i virksomheter som har eller søker om kommunal salgs- eller skjenkebevilling.

Fylkesmannen er ansvarlig for å avholde kunnskapsprøver for styrere og stedfortredere i virksomheter som har eller søker om statlig skjenkebevilling til skip og til Forsvarets befalsmesser etter alkoholloven § 5-3 første ledd.

Sosial- og helsedirektoratet er ansvarlig for å avholde kunnskapsprøver for styrere og stedfortredere i virksomheter som har eller søker om statlig skjenkebevilling til tog, fly og til Forsvarets befalsmesser etter alkoholloven § 5-3 annet ledd.

Kommunen kan avholde kunnskapsprøver for kandidater uten tilknytning til virksomhet med bevilling.

Flere bevillingsmyndigheter kan samarbeide om gjennomføring av prøver.

§ 12-3. Bevillingsmyndigheten skal avholde prøve innen 2 måneder etter at den har mottatt melding om at prøve ønskes avlagt.

§ 12-4. Prøven skjer i form av flervalgsprøve som er forskjellig for henholdsvis salgs- og skjenkebevilling. Det avsettes 45 minutter til besvarelse av prøven.

Bestått prøve for skjenkebevilling skal dokumentere at kandidaten har kunnskaper om innholdet i bestemmelsene i alkohollovens kapittel 1, 4, 5, 7, 8 og 9, samt forskrifter gitt med hjemmel i disse kapitlene, og at vedkommende har kjennskap til alkohollovens kapittel 2, 3, 6, 10, samt forskrifter gitt med hjemmel i disse kapitlene.

Bestått prøve for salgsbevilling skal dokumentere at kandidaten har kunnskaper om innholdet i bestemmelsene i alkohollovens kapittel 1, 3, 7, 8 og 9, samt forskrifter gitt med hjemmel i disse kapitlene, og at vedkommende har kjennskap til alkohollovens kapittel 2, 4, 5, 6 og 10, samt forskrifter gitt med hjemmel i disse kapitlene.

§ 12-5. Ved bestått prøve utsteder bevillingsmyndigheten bevis som dokumenterer at kunnskapskravet er oppfylt.

§ 12-6. For avleggelse av prøve, herunder forsøk på avleggelse, betales et forskuddsgebyr på kr 300.

Kravet om dokumenterte kunnskaper i form av bestått prøve må være oppfylt før styrer og stedfortreder kan godkjennes i virksomhet som søker om bevilling etter 1. juli 1999.

Kravet om dokumenterte kunnskaper i form av bestått prøve må være oppfylt senest 1. juli 2000 for styrere og stedfortredere i virksomhet som har eller har søkt om bevilling før 1. juli 1999.

Kapittel 13. Opplysninger til statistiske formål (gitt med hjemmel i § 1-14)

§ 13-1. Innehaver av salgs- eller skjenkebevilling plikter etter anmodning å avgi opplysninger til bruk for statistiske formål til Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS).

Opplysninger som kan kreves avgitt gjelder omsetning av alkoholholdig drikk på det enkelte salgs- eller skjenkested, herunder vareliter og type. Det kan også kreves opplysninger om drikk med alkoholinnhold mellom 0,7 og 2,5 volumprosent. SIRUS gir nærmere bestemmelser.

§ 13-2. SIRUS kan i samarbeid med Statistisk sentralbyrå bestemme hvordan offisiell statistikk skal utarbeides, herunder:

- definisjon av statistiske enheter, kjennemerker, klassifikasjoner mv.
- databearbeidingen.

Det skal legges vekt på statistikkhensyn og på hensynet til de berørte parter kostnader ved innhenting av opplysninger og utarbeidelse av statistikk.

Kapittel 13A. Føring og bruk av register med opplysninger om innehavere av salgs- og skjenkebevilling

(gitt med hjemmel i alkoholloven § 1-14 annet ledd)

§ 13A-1. Registerets omfang og formål

Registeret skal omfatte opplysninger om innehavere av salgs- og skjenkebevilling.

Registeret skal nyttes til å holde oversikt over hvem som har salgs- og skjenkebevilling.

§ 13A-2. Registeransvarlig

Sosial- og helsedirektoratet er ansvarlig for registeret.

§ 13A-3. Føring av registeret

Registeret føres ved hjelp av elektronisk databehandling (edb).

Bevillingsmyndighetene skal selv vedlikeholde opplysningene i registeret. Det skal legges til rette for at bevillingsmyndighetene på enklest mulig måte kan registrere og endre opplysninger i registeret.

§ 13A-4. Registerets innhold

Registeret skal inneholde følgende typer opplysninger:

- a) hvilke rettigheter bevillingen omfatter, jf. alkoholloven § 3-1 andre og tredje ledd eller § 4-2 første og tredje ledd.
- b) bevillingshavers firmanavn og organisasjonsnummer/foretaksnummer
- c) virksomhetens adresse og andre kontaktopplysninger
- d) bevilling gyldig til (dato)
- e) bevilling gitt (dato)
- f) bevilling inndradd (dato)

§ 13A-5. Utlevering av opplysninger fra registeret

Opplysningene i registeret er offentlige.

§ 13A-8. Forholdet til personopplysningsloven

Lov 14. april 2000 nr. 31 om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven) gjelder i den grad opplysningene i registeret er personopplysninger, jf. lovens § 2.

Kapittel 14. Aldersgrenser ved innførsel, salg og kjøp av vinråstoff mv.

(gitt med hjemmel i § 8-4)

§ 14-1. Råstoff, halvfabrikata, preparater og andre varer som hovedsakelig anvendes ved tilvirkning av eller som tilsetning til alkoholholdig drikk, må ikke innføres fra utlandet av personer under 18 år.

§ 14-2. Betjening under 18 år må ikke ha befatning med salg eller utlevering av varer som nevnt i § 14-1.

Læringer og lærekandidater, jf. lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæring (opplæringslova) § 4-1, og elever i den videregående skole under praktisk opplæring i bedrift, som ikke er 18 år, kan likevel selge eller utlevere slike varer når dette er nødvendig av hensyn til opplæringen. Det er et vilkår at det foreligger en reell opplæringssituasjon, hvor salg av slike varer inngår som en del av en fastsatt læreplan.

§ 14-3. Salg eller utlevering av varer som nevnt i § 14-1 må ikke skje til personer under 18 år, selv om det forevises skriftlig fullmakt fra foreldre, foresatte eller andre.

Ansatte på salgsstedet har i tvilstilfelle rett og plikt til å kreve at kjøper legitimerer sin alder.

§ 14-4. Det er forbudt å kjøpe varer som nevnt i § 14-1 på vegne av noen som er under 18 år.

§ 14-5. Bestilling av varer som nevnt i § 14-1 må ikke ekspederes med mindre bestillingen inneholder fullstendige opplysninger om kjøpers navn, adresse og alder.

Selger kan ved forsendelsessalg kreve kopi av gyldig legitimasjon fra kjøperen, dersom dette er nødvendig for å kontrollere at salg eller utlevering av varer nevnt i § 14-1 ikke skjer til personer under 18 år.

Kapittel 15. Oppheves

Del II. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 1998.

Fra 1. januar 1998 opphører følgende forskrifter å gjelde:

1. Forskrift av 19. desember 1989 nr. 1265 om omsetning av alkoholholdig drikk mv.

2. Forskrift av 2. oktober 1936 nr. 9529 om forbud mot kjøp av brennevin for andre.

14.2 Forslag til endringer i forskrift 30. november 1995 nr. 937 om engrossalg og tilvirkning av alkoholholdig drikk mv.

Det foreslås at engrosforskriften i sin helhet skal lyde som følger. Merk at forslaget innebærer at en del av kapitlene og bestemmelsene i forskriften endrer nummer. Andre kapitler oppheves helt. Forskriften foreslås inndelt i fire deler: Del I Tilvirkning av alkoholholdig drikk; Del II Engrossalg med varer som det er betalt særavgift for; Del III Innførsel og Del IV Utøvelse av tilvirkningsbevilling og retten til engrossalg.

Forskrift om engrossalg og tilvirkning av alkoholholdig drikk mv.

Del I. Tilvirkning av alkoholholdig drikk

Kapittel 1. Sikkerhet for alkoholavgift

(Gitt med hjemmel i alkoholloven § 6-2 annet ledd)

§ 1-1. Bevillingshaver har ikke adgang til å innføre, oppbevare eller ta inn på lager alkoholholdig drikk som det ikke er betalt alkoholavgift for, med mindre det er stilt tilfredsstillende sikkerhet for avgiftsbetalingen.

Kapittel 2. Sikring av varelager

(Gitt med hjemmel i alkoholloven § 6-2 annet ledd)

§ 2-1. Lagring av alkoholholdig drikk skal skje i sikret varelager.

§ 2-2. Med varelager menes lokaler hvor det lagres alkoholholdig drikk, samt sats og gjærende væske til framstilling av slike drikkevarer.

§ 2-3. Varelageret skal til enhver tid være

1. forsvarlig låst og sikret mot innbrudd,
2. i god orden og
3. utilgjengelig for uvedkommende.

§ 2-4. Det må til enhver tid foreligge forsvarlige rutiner for

1. å holde oversikt over hvilke varer som befinner seg på varelageret. Rutinene skal sikre oversikt over beholdningen og inn- og uttak av varer.
2. oppfølging når det avdekkes manko i beholdningen.
3. kontroll med at uvedkommende personer ikke har adgang til lageret og de alkoholholdige varene som oppbevares der.

§ 2-5. Varelager hvor brennevin eller sats og gjærende væske til fremstilling av brennevin oppbevares skal være sikret med forsvarlig alarmsystem. Sosial- og helsedirektoratet kan i særlige tilfeller gi dispensasjon fra dette kravet dersom varelageret er forsvarlig sikret på annen måte.

Kapittel 3. Søknadsgebyr

(Gitt med hjemmel i alkoholloven § 6-3 annet ledd)

§ 3-1. Ved søknad om bevilling for *tilvirkning* betales følgende søknadsgebyr:

<i>Alkoholholdig drikk som ikke er brennevin:</i>	<i>kr. 12 000</i>
<i>Brennevin:</i>	<i>kr. 15 000</i>
<i>All alkoholholdig drikk:</i>	<i>kr. 15 000</i>

§ 3-2. Ved søknad om utvidelse av tidligere gitt bevilling for *alkoholholdig drikk som ikke er brennevin til å omfatte all alkoholholdig drikk*, betales et søknadsgebyr på kr. 3 600.

Ved søknad om utvidelse av tidligere gitt bevilling for *brennevin til å omfatte all alkoholholdig drikk*, betales et søknadsgebyr på kr 1 000.

§ 3-3. Søknadsgebyret må være betalt når søknaden leveres bevillingsmyndigheten. Søknaden må vedlegges tilfredsstillende dokumentasjon på at søknadsgebyret er betalt.

Kapittel 4. Bevillingsgebyr

(Gitt med hjemmel i alkoholloven § 6-9)

§ 4-1. Gebyrpliktens omfang

Gebyrplikten omfatter bevilning for *tilvirkning av alkoholholdig drikk*.

§ 4-2. Løpende gebyr

Bevillingsgebyret beregnes på grunnlag av omsatt mengde alkoholholdig drikk. Gebyret differensieres etter *alkoholinnhold og alkoholtype*.

Med omsatt mengde menes

- uttak fra lager, herunder tyveri, brann mv, med mindre varen overføres til et annet av bevillingshaverens godkjente lagre
- salg uten at varen er innom lager
- svinn/manko, unntatt driftsmessig svinn

Omsetningen er gebyrpliktig også om varen tidligere har gitt grunnlag for gebyrplikt.

Gebyret skal betales etter en *sats* som fastsettes av *Arbeids- og sosialdepartementet* i forbindelse med det årlige statsbudsjett.

§ 4-3. Minstegebyr

Bevillingsgebyret utgjør minimum kr. 5 000 pr. år.

Dersom bevilning gis etter 1. juli betales, halvt minstegebyr.

Løpende gebyr avregnes mot minstegebyret ved kalenderårets utløp.

§ 4-4. Oppgavefrist

Bevillingshaverne skal for hver måned sende oppgave til Sosial- og helsedirektoratet over månedens gebyrpliktige omsetning fordelt på kategoriene for *alkoholinnhold og alkoholtype* innen den 18. i påfølgende måned.

Oppgaven gis på skjema fastsatt av direktoratet.

Det skal sendes oppgave selv om det ikke har vært gebyrpliktig omsetning (0-oppgave).

§ 4-5. Betalingsfrist

Løpende gebyr betales til Sosial- og helsedirektoratet innen utløpet av oppgavefristen, jf. § 4-4. *Alternativt kan bevillingshaver betale gebyret forskuddsvis til Sosial- og helsedirektoratet for ett år av gangen på grunnlag av forventet tilvirket mengde alkoholholdig drikk. Dersom gebyret betales forskuddsvis skal Sosial- og helsedirektoratet ved årets slutt beregne avvik mellom forventet og faktisk omsetning og det skal foretas etteroppgjør.*

Sosial- og helsedirektoratet kan sette kortere gebyrperiode ved forsinkelse av oppgave eller betaling, eller dersom det er opplysninger om virksomhetens forhold som gjør det overveiende sannsynlig at innbetalingen ikke vil skje rettidig.

Minstegebyret betales forskuddsvis til Sosial- og helsedirektoratet når bevillingen tas i bruk, og deretter innen 1. februar de påfølgende år.

§ 4-6. Utfyllende bestemmelser

Sosial- og helsedirektoratet kan gi nærmere bestemmelser til presisering, utfylling og gjennomføring av forskriften.

Del II. Engrossalg med varer som det er betalt særavgift for

Kapittel 5. Engrossalg med varer som det er betalt særavgift for

(Gitt med hjemmel i alkoholloven § 1-4c første ledd)

§ 5-1. Engrossalg med varer som det er betalt særavgift for kan bare skje på grunnlag av registrering hos toll- og avgiftsetaten.

Reglene i forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter §§ 5-3 tredje til femte ledd, 5-5 annet ledd bokstav l, 5-6 annet ledd og 5-9 gjelder tilsvarende for engrossalg med varer som det er betalt særavgift for.

§ 5-2. Innehaver av tilvirkningsbevilling har rett til å drive engrossalg med den type alkoholholdig drikk bevillingen gjelder for på grunnlag av registrering hos toll- og avgiftsetaten etter forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter § 5-1 bokstav a.

Reglene i forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter § 5-9 gjelder tilsvarende for kontroll med tilvirkers utøvelse av engrossalg med den type alkoholholdig drikk bevillingen gjelder for.

Del III. Innførsel

Kapittel 6. Innførsel

(Gitt med hjemmel i alkoholloven § 2-1 første og annet ledd)

§ 6-1. Innførsel av reisegods

Reisende kan til personlig bruk innføre inntil 27 liter alkoholholdig drikk med alkoholstyrke over 2,5 til og med 22 volumprosent alkohol og inntil 4 liter alkoholholdig drikk med alkoholstyrke over 22 til og med 60 volumprosent alkohol, som reisegods gjennom fortolling ved innreise til Norge. Sosial- og helsedirektoratet kan gi tillatelse til innførsel utover dette.

Det er et vilkår for slik innførsel at den alkoholholdige drikken ikke er bestemt for salg eller ervervsmessig bruk og at den reisende selv bringer varen med seg slik at den kan legges fram til tollbehandling ved passering av tollkontroll.

§ 6-2. Innførsel av arv, gave eller flyttegods

Alkoholholdig drikk som mottas som arv eller gave, eller tas med som flyttegods fra utlandet, kan innføres etter tillatelse fra Sosial- og helsedirektoratet. En gaveforsendelse fra utlandet må ikke overstige 4 liter alkoholholdig drikk.

Det er et vilkår for slik innførsel at den alkoholholdige drikken ikke er bestemt for salg eller ervervsmessig bruk.

§ 6-3. AS Vinmonopolets rett til innførsel

AS Vinmonopolet kan innføre alkoholholdig drikk for salg til person som har bestilt et produkt til personlig bruk, når slikt produkt ikke finnes i AS Vinmonopolets produktutvalg.

Det er et vilkår for slik innførsel at den alkoholholdige drikken ikke er bestemt for videresalg eller ervervsmessig bruk.

§ 6-4. Det er forbudt å innføre brennevin som inneholder mer enn 60 volumprosent alkohol.

Del IV. Utøvelse av tilvirkningsbevilling og retten til engrossalg

Kapittel 7. Plikt for bevillingshaver og den som driver engrossalg til å avgi opplysninger til statistiske formål

(Gitt med hjemmel i alkoholloven § 1-14 første ledd)

§ 7-1. Plikt til å avgi opplysninger til statistiske formål

Bevillingshaver og den som driver engrossalg plikter etter anmodning å avgi opplysninger til statistiske formål til Sosial- og helsedirektoratet.

Opplysninger som kan kreves avgitt gjelder

- import, herunder avgiverland, bulk- eller flaskeleveranse
- omsetning av alkoholholdig drikk, herunder vareliter, type alkoholholdig drikk, alkoholstyrke, selgere/kjøpere
- tilvirkning av alkoholholdig drikk, herunder omfang, type alkoholholdig drikk, alkoholstyrke, kjøpere.

§ 7-2. Innhenting og bearbeiding av opplysninger

Sosial- og helsedirektoratet kan bestemme hvordan opplysningene skal innhentes og hvorledes statistikken skal utarbeides, herunder

- definisjon av statistiske enheter, kjennemerker, klassifikasjoner mv.
- datainnhenting, herunder registreringsskjemaets form og innhold
- databearbeidingen.

Det skal legges vekt på statistikkhensyn og på hensynet til de berørte parter kostnader ved innhenting av opplysninger og utarbeidelse av statistikk.

Kapittel 8. Føring og bruk av register for behandling av saker om tilvirkningsbevilling

(Gitt med hjemmel i alkoholloven § 1-14 annet ledd)

§ 8-1. Registerets omfang og formål

Registeret skal omfatte opplysninger om innehavere av *tilvirkningsbevillinger*.

Registeret skal bare nyttes til å innhente opplysninger som er nødvendige for å kunne føre kontroll med og avgjøre søknader om bevilling til tilvirkning av alkoholholdig drikk, jf. alkoholloven § 6-1.

§ 8-2. Registeransvarlig

Sosial- og helsedirektoratet er ansvarlig for registeret.

§ 8-3. Føring av registeret

Registeret kan føres både manuelt og ved hjelp av elektronisk databehandling (edb).

§ 8-4. Registerets innhold

Registeret kan inneholde følgende typer opplysninger:

- bevillingshavers fødselsnummer og adresse
- fødselsnummer og adresse for person som nevnt i alkoholloven § 6-2 nr. 1
- organisasjonsnummer/foretaksnummer
- opplysninger som kan innhentes av Enhetsregisteret, jf. lov 3. juni 1994 nr 15 om Enhetsregisteret §§ 5 og 6
- opplysninger om overdragelse av virksomheten eller av aksjer eller andeler i et selskap som eier slik virksomhet

- opplysninger avgitt fra næringsmiddeltilsynet, tollmyndighetene, politiet og skattemyndighetene, *jf. alkoholloven § 6-5*
- virksomhetens kapital og omsetning
- innbetalt og eventuelt skyldig gebyr og sikkerhetsstillelse
- annen virksomhet foretaket driver
- avbrudd eller nedleggelser i driften
- lageradresse
- sikkerhetstiltak for lager
- distribusjonsnett og -organisering
- *omfanget av bevillingen, jf. alkoholloven § 6-1*
- *eventuelle andre bevillinger etter alkoholloven som virksomheten innehar.*

§ 8-5. Utlevering av opplysninger fra registeret

Utlevering av personopplysninger er ikke tillatt uten i følgende tilfeller:

1. Når den person eller foretak opplysningene gjelder har gitt skriftlig samtykke.
2. Til statistisk formål, *jf. alkoholloven § 6-6 fjerde ledd.*

For øvrig kan utlevering skje når lovbestemt taushetsplikt ikke er til hinder for dette.

§ 8-6. Retting og sletting av opplysninger

Den registeransvarlige skal *slette opplysninger* som ikke lenger har betydning.

Den registeransvarlige skal av eget tiltak *eller på begjæring av den registrerte rette mangelfulle personopplysninger og slette personopplysninger som ikke lenger er nødvendige for å gjennomføre formålet med behandlingen, jf. lov 14. april 2000 nr. 31 om behandling av personopplysninger §§ 27 og 28.*

§ 8-7. Sikkerhet

1. Generelt

Den registeransvarlige skal sørge for at det settes i verk sikkerhetstiltak for å hindre at uvedkommende får tilgang til registeret og at opplysninger kommer på avveie.

Bare spesielt utpekte personer skal ha tilgang til personopplysninger i registeret. Utpekingen skal spesifisere hvilke typer opplysninger vedkommende kan få. Adgang til registeret skal bare gis til personer som har behov for opplysninger for å utøve pålagte oppgaver.

Manuelle deler av registeret skal holdes nedlåst under den registeransvarliges kontroll. Likeledes skal lagringsenheten for de edb-baserte opplysningene være betryggende sikret.

Hvis opplysninger fra registeret skal overføres til datanettverk utenfor det område som virksomheten kontrollerer, skal opplysningene krypteres.

2. Begrensninger i adgangen

Tilgangskontrollen skal avvise forsøk på tilgang fra brukere som ikke er utpekt og begrense tilgangen for utpekte brukere.

Enhver tilgang eller forsøk på tilgang til registeret skal logges.

3. Datakvalitetssikring

Det skal etableres rutiner for kontroll av opplysninger og relasjoner mellom opplysninger som skal sikre at data er korrekte, komplette og aktuelle i forhold til det de representerer.

4. Tilgjengelighetssikring

Det skal gjennomføres tiltak som sikrer at registeret og opplysninger er tilgjengelige når det er behov for dem.

Kopier av opplysninger og annet nødvendig materiale skal sikres med tanke på rekonstruksjon av registeret etter tap. Opplysninger og registeret skal være sikret slik at de heller ikke midlertidig faller bort.

5. Tiltak ved påviste sikkerhetsbrudd

Dersom det påvises et datainnbrudd i anlegget, skal Arbeids- og sosialdepartementet umiddelbart underrettes.

8-8. Taushetsplikt/innsynsrett

Ved praktiseringen av forskriften her gjelder offentlighetsloven og forvaltningslovens regler om taushetsplikt, og *reglene om innsynsrett i lov 14. april 2000 nr. 31 om behandling av personopplysninger § 18.*

Kapittel 8A. Føring og bruk av register med opplysninger om innehavere av tilvirkningsbevilling og den som driver engrossalg
(Gitt med hjemmel i alkoholoven § 1-14 annet ledd)

§ 8A-1. Registerets omfang og formål

Registeret skal omfatte opplysninger om innehavere av tilvirkningsbevilling og registreringspliktige etter alkoholoven § 1-4c.

Registeret skal nyttes til å holde oversikt over hvem som har tilvirkningsbevilling og rett til å drive engrossalg

§ 8A-2. Registeransvarlig

Sosial- og helsedirektoratet er ansvarlig for registeret.

§ 8A-3. Føring av registeret

Registeret føres ved hjelp av elektronisk databehandling (edb).

Bevillingsmyndigheten og toll- og avgiftsetaten skal selv vedlikeholde opplysningene i registeret. Det skal legges til rette for at bevillingsmyndigheten og toll- og avgiftsetaten på enklest mulig måte kan registrere og endre opplysninger i registeret.

§ 8A-4. Registerets innhold

Registeret skal inneholde følgende typer opplysninger:

- a) om virksomheten utøves på grunnlag av tilvirkningsbevilling eller registrering etter alkoholoven § 1-4c og hvilke rettigheter som omfattes av tilvirkningsbevilling, jf. alkoholoven § 6-1 første ledd.
- b) bevillingshavers eller den som driver engrossalgs firmanavn og organisasjonsnummer/foretaksnummer
- c) virksomhetens adresse og andre kontaktopplysninger
- d) bevilling gitt eller registrering foretatt (dato)
- e) bevilling inndradd eller registrering tilbakekalt (dato)

§ 8A-5. Utlevering av opplysninger fra registeret

Opplysningene i registeret er offentlige.

§ 8A-6. Forholdet til personopplysningsloven

Lov 14. april 2000 nr. 31 om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven) gjelder i den grad opplysningene i registeret er personopplysninger, jf. lovens § 2.

Kapittel 9. Adgang for bevillingshaver og den som driver engrossalg til å benytte alkoholholdig drikk som gave, lønn eller utbytte, samt å selge alkohol til ansatte til eget bruk

(Gitt med hjemmel i alkoholloven § 1-4c tredje ledd)

§ 9-1. Det er ikke tillatt å gi alkoholholdig drikk som gave i markedsføringsøyemed til andre enn innehavere av bevilling til omsetning av alkohol og til den som driver engrossalg.

§ 9-2. Bevillingshaver og den som driver engrossalg har ikke adgang til å benytte alkoholholdig drikk som lønn eller utbytte.

§ 9-3. Bevillingshaver og den som driver engrossalg kan selge fire kvoter alkoholholdig drikk i året til ansatte og personer som eier en vesentlig del av virksomheten eller av selskap som driver virksomheten.

Som ansatt regnes person som har arbeidet i selskapets tjeneste sammenhengende i minst 3 måneder.

En kvote utgjør:

- (1) 24 liter drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol, eller
- (2) 10/1 flasker drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent, eller
- (3) 2/1 flasker drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer og 4/1 flasker drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent.

De forskjellige typene alkoholholdig drikk kan kombineres. 3 flasker av alternativ (2) tilsvarer da 8 liter av alternativ (1) eller én flaske drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer. Det er likevel ikke tillatt å selge mer enn 2 flasker drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer pr kvote. Det kan bare selges en kvote i løpet av tre måneder. Kvoteene reduseres forholdsmessig for deltidsansatte.

Prisen på varene må ikke settes lavere enn bevillingshavers eller den som driver engrossalg salgspris inklusiv alkoholavgift.

14.3. Forslag til endringer i forskrift 11. desember 2001 om særavgifter

Det foreslås følgende endringer i særavgiftsforskriften:

§ 3-2-1 skal lyde:

§ 3-2-1 Saklig virkeområde

- (1) Avgiftsplikten omfatter *brennevin og annen drikk som inneholder mer enn 0,7 volumprosent alkohol. Avgiftsplikten omfatter ikke tilvirkning til eget bruk av alkoholholdig drikk som ikke er brennevin.*
- (2) Avgiftsplikten omfatter ikke alkohol som omfattes av forskriften kap. 3.3.
- (3) Ved avgrensning av begrepene *brennevin og alkoholholdig drikk* legges definisjonene i lov 2. juni 1989 nr. 27 om alkoholholdig drikk mv. til grunn så langt disse passer og ikke annet er bestemt i eller i medhold av denne forskrift.

§ 3-2-2 første ledd skal lyde:

- (1) For *brennevin* beregnes avgiften pr. liter og volumprosent alkohol.

For annen drikk som inneholder til og med 4,75 volumprosent alkohol, beregnes avgiften pr. liter etter avgiftsgruppe. For annen drikk som inneholder over 4,75 volumprosent alkohol, beregnes avgiften pr. liter og volumprosent alkohol

§ 3-2-3 skal lyde:

§ 3-2-3 *Særskilte vilkår for innførsel*

Ved innførsel av alkoholholdig drikk, må virksomheten være registrert i henhold til § 5-1 eller fremlegge særskilt bevilling eller tillatelse.

§ 5-1 ny bokstav f skal lyde:

f) importør av alkoholholdig drikk med alkoholstyrke over 2,5 volumprosent, når det ikke foreligger særskilt tillatelse eller bevilling.

§ 5-3 skal lyde:

§ 5-3 *Særskilte vilkår for registrering av produsent eller importør av alkoholholdig drikk*

(1) Virksomheter som produserer alkoholholdig drikk, må forevise bevilling gitt av Sosial- og Helsedirektoratet før virksomheten kan registreres.

(2) Tollregionen kan gi tillatelse til registrering dersom søknad om bevilling er til behandling i Sosial- og helsedirektoratet. Registreringen gjelder fra det tidspunkt bevilling gis.

(3) Person som eier en vesentlig del av virksomhet eller selskap som driver virksomhet som importerer alkoholholdig drikk, eller oppebærer en vesentlig del av dens inntekter, eller i kraft av sin stilling som leder har vesentlig innflytelse på den, må ha utvist uklanderligandel i forhold til lovgivning av betydning for hvordan virksomheten skal utøves, herunder alkohollovgivningen, tollovgivningen, skatte- og avgiftslovgivningen, regnskaps- og selskapslovgivningen og næringsmiddelovgivningen.

(4) Virksomhet som importerer alkoholholdig drikk skal uoppfordret fremlegge dokumentasjon på de opplysninger som er nødvendige for å kunne ta stilling til om vilkåret i tredje ledd er oppfylt. Ved endring av person som nevnt i tredje ledd skal ny dokumentasjon ettersendes Tollvesenet.

(5) Politiet, skattemyndighetene og Mattilsynet plikter uten hinder av taushetsplikt å gi de opplysninger som er av betydning for Tollvesenets vurdering av vilkåret i tredje ledd.

§ 5-5 annet ledd bokstav l skal lyde:

l) eventuell bevilling, konsesjon eller uttalelser omandel.

§ 5-6 annet ledd skal lyde:

(2) Tollregionen skal tilbakekalle registreringen om vilkårene i § 5-3 ikke lenger er oppfylt, eller den registrerte ikke lenger oppfylder sine forpliktelser etter denne forskrift.

§ 5-9 første ledd skal lyde:

(1) Tollvesenet kan når som helst kontrollere om korrekt avgift er beregnet og betalt og om vilkårene i § 5-3 er oppfylt. I denne forbindelse kan tollvesenet kontrollere lokaler hvor avgiftspliktige varer produseres eller lagres, tilstøtende rom og transportmidler som frakter avgiftspliktige varer.

Videre kan tollvesenet kontrollere hele regnskapet med tilhørende dokumentasjon, herunder elektroniske dokumenter og programvare.

Kommentarene til de enkelte endringer følger saken som uttrykt bilag i høringsnotatet om forslag til endringer i alkohollovens forskrift mv.

Den 9. mars 2005 sender Arbeids- og sosialdepartementet ut skriv der de ønsker å presisere følgende:

Vi viser til Arbeids- og sosialdepartementets høringsnotat om endringer i alkohollovens forskrifter, sendt ut 1. mars 2005.

I høringsnotatets kapittel 9 ble det foreslått en revisjon av bestemmelsen om servering av brennevin/cocktails. Bakgrunnen for forslaget er at kommunene og andre har gitt tilbakemeldinger om at det er svært uklart hva som ligger i forskriftens begrep "cocktail". Departementet ønsket å presisere regelen, slik at den blir klar og samtidig balanserer de relevante hensyn på en god måte.

På bakgrunn av de opplysninger som har kommet frem etter at høringsnotatet ble sendt ut, er det klart at forslaget ikke vil kunne oppfylle intensjonene. Derfor meddeler Arbeids- og sosialdepartementet med dette at det konkrete forslaget til utforming av bestemmelsen, jf. høringsnotatets forslag til ny § 1-9 i alkoholforskriften, ikke opprettholdes. Departementet tar gjerne imot høringsinstansenes synspunkter på om det er andre måter bestemmelsen kan forbedres på.

Vurdering:

Kommunestyret behandlet i møte 19.02.2004 – k.sak 0010/04 - uttalelser til forslag til endringer i Alkoholloven, Ot.prp.nr 86 (2003-2004) og sluttet seg til endringsforslagene.

Høringsnotatet er en oppfølging av dette.

I høringsnotatet er det fokusert på følgende hovedpunkter:

- Endringer knyttet til kommunen som bevillingsmyndighet. Med det mål å foreta endringer som vil gi kommunen større frihet til å organisere sitt alkoholpolitiske arbeid mer effektivt på basis av lokale forhold, er det vedtatt en rekke endringer knyttet til kommunal styring, saksbehandling og kontroll.
- Endringer knyttet til bevillingssystemet for salg og skjenking av alkoholholdig drikk. Regelverkets basisinndeling av alkoholholdig drikk i typene øl, vin og brennevin er endret til en inndeling som baserer seg på alkoholinnhold (målt i volumprosent).
- Endringer knyttet til vilkårene for grossistvirksomhet. Bevillingsordningen for import og engrossalg av alkoholholdig drikk er vedtatt erstattet av en registreringsordning i regi av toll- og avgiftsmyndighetene.
- Endringer knyttet til rammevilkårene for AS Vinmonopolets virksomhet.

Til forslagene gis slike kommentarer:

Departementet legger opp til å oppheve hjemmelen til å gi forskrift om kontrollutvalg. Dette innebærer at forskriften § 10-1 om plikt til å ha kontrollutvalg mv. og § 10-3 om kontrollutvalgets oppnevning, størrelse og funksjonstid må oppheves. Denne endringen vil gi kommunen større frihet til å organisere kontrollvirksomheten og støttes.

I forslaget legges det opp til at kommunen blir pliktsubjekt i stede for kontrollutvalget. Dette vurderes å være riktig all den tid kommunen er betegnet som kontrollmyndighet.

At kontrollen skal utføres av engasjerte kontrollører representerer en videreføring av dagens ordning. Om ordningen skal fungere er en avhengig av at kontrollørene utfører oppgavene sine i tråd med bestemmelsene i loven med forskrift. Og her har kommune ansvar for å se til at dette blir fulgt opp som forutsatt.

Bestemmelser om innholdet i kontrollen

Forslaget om å videreføre bestemmelser om at det i forskriften skal opplistes hva skjenkekontrollen særlig skal omfatte finner en riktig, men at det i tillegg blir slik at kommunen kan vektlegge det som er naturlig ut i fra lokale forhold. Dette må vel bety at bestemmelsen blir tilnærmet som den er i gjeldende forskrift.

I tillegg til bestemmelsen i § 10-6 om innholdet i de fysiske kontrollene, er kontrollutvalget i dag tillagt en rekke oppgaver av mer generell art, jf. § 10-2. Utvalget skal gi råd og veiledning til bevillingsinnehaverne, styrer og stedfortreder. Og det støttes opp under at denne ordningen videreføres.

Frekvens

Etter alkoholforskriften § 10-9 skal salgs- og skjenkestedene kontrolleres så ofte som behovet tilsier, men minst 3 ganger årlig.

Forslaget om å endre noe på ordlydende slik at kommunen har noe større fleksibilitet hva gjelder kontrollfrekvensen bifalles.

Rutiner/saksbehandling

§ 10-4 fastslår at kommunestyret har ansvar for opplæring av utvalg og kontrollører. Det må foretas endringer i §§ 10-4 slik at kommunestyrets ansvar for opplæring ikke lenger omfatter kontrollutvalget.

At ansvar for opplæring av de som skal forestå kontrollen fortsatt bør gjelde bifalles, og at pliktsubjektet endres fra kommunestyret til kommunen, i og med at forskriften gjennomgående bør benytte "kommunen" som pliktsubjekt.

Bestemmelsene i § 10-7 første og annet ledd fastslår at kontrollen kan foregå åpent eller anonymt, men at kontrolløren – etter utført kontroll – skal presentere seg for stedets ansvarshavende og muntlig redegjøre for sitt inntrykk av stedet.

Vi har registrert at vi her står overfor kryssende hensyn. At det på den ene siden kan hevdes at bevillingshavers rettssikkerhet ikke ivaretas godt nok ved dagens regel,

og at det på den annen side kan hevdes at hensynet til en effektiv kontroll tilsier at kontrollørene har behov for å arbeide uten å måtte legitimere seg, alternativt legitimere seg etter at kontrollen er avsluttet.

Vi har også forstått at departementet har vurdert ulike måter å gjøre bestemmelsen mer fleksibel på, og at departementet har vanskelig for å se at bestemmelsen kan bli mer fleksibel basert på utgangspunktet om at kontrollen kan foregå anonymt, jf. forskriften § 10-7 første ledd.

Alternativet ville være å endre bestemmelsen slik at kontrollen alltid skal skje åpent, med en tilhørende plikt for kontrollørene til å legitimere seg innen kontrollen tar til. En slik bestemmelse vil ivareta bevillingshavers behov. Spørsmålet er i hvilken grad den vil ivareta hensynet til en effektiv kontroll. Og departementet ber om høringsinstansenes syn på denne regelen. I tillegg til å synliggjøre praktiske utslag av hensynene for og mot de ulike løsningene, ber departementet høringsinstansene om å komme med konkrete innspill til hvordan bestemmelsen kan utformes.

Lenvik kommune har drøftet ulike sider ved kontrollene med kontrollørene. Den praksis som har utviklet seg, og som ser ut til å fungere, er at kontrollørene legitimerer seg så snart de avdekker at det foregår brudd på bestemmelsene. Ved en slik praksis får en drøftet de konkrete forhold med bevillingsinnehaveren og det ser ut til at dette kan ha en preventiv virkning.

Vi er videre enige i departementets bemerkning om at bestemmelsene i § 10-7 første og annet ledd må anses å være særbestemmelse som går foran de generelle bestemmelsene i forvaltningsloven § 15 i den utstrekning de avviker fra disse. Dersom bestemmelsene i § 10-7 første og annet ledd oppheves, vil bestemmelsene i forvaltningsloven § 15 om fremgangsmåten ved gransking og lignende komme til anvendelse (med mindre bestemmelsene i § 10-7 første og annet ledd erstattes av andre bestemmelser som får forrang for forvaltningsloven § 15).

Vi slutter oss også til foreslaget om å opprettholde bestemmelsen om at kontrollørene snarest mulig – og innen en uke – skal sende skriftlig rapport til salgs- eller skjenkestedet med adgang for bevillingsinnehaveren til å komme med sine synspunkter innen 2 uker. Og at det presiseres i teksten at det er kontrollørene som har ansvaret for at dette blir gjort. Tidsfristene som foreslås bifalles under forutsetning av at rutinene med oversendelse av rapportene blir gjennomført slik som beskrevet. Hvis bestemmelsene om oversendelse av rapportene endres så synes tidsfristene å være noe kort.

Bestemmelsen om at rapporten skal sendes via sosialtjenesten synes noe unødvendig og bør fjernes, da kommunene kan ha ordnet den interne saksbehandlingen på annen måte.

Departementet foreslag om å beholde bestemmelsen i § 10-10 om at kommunen kan fastsette nærmere retningslinjer for utøvelsen av kontrollen med salgs- og skjenkestedene støttes.

Departementets forslag om å utvide adgangen til å kreve tilgang til salgs- og skjenkestedets lokaler og herunder kreve å få nødvendige opplysninger om regnskap og drift har så langt ikke vært vurdert å være nødvendig. Det kan imidlertid ikke utelukkes at det kan oppstå situasjoner der slik tilgang kan være nødvendig, selv om det så langt ikke har vært noen problemstilling i Lenvik kommune.

Forskrifter om internkontroll

Ved å gjøre gjeldende § 1-9, 4. ledd i alkoholoven vil en muligens oppnå at salgs- og skjenkestedene etablerer rutiner som sikrer god oppfølging og kontroll med det som foregår i lokalene. Systemet bør utformes slik at det ikke blir for komplisert for bevillingsinnehaverne.

Det tas til underretning at inndeling av alkoholholdig drikk i kategoriene øl, vin og brennevin gjennomgående erstattes av en inndeling etter alkoholinnhold målt i volumprosent.

Gebyr

Videre at bevillingsgebyr for salg og skjenking av alkoholholdig drikk skal tilfalle den myndighet som har ansvaret for å føre kontroll med utøvelsen av bevillingen. Gebyret er ikke øremerket, men ved departementets beregning av gebyrets størrelse ses det hen til forventede kostnader ved behandling av bevillingssøknaden og kontroll med utøvelsen av bevillingen.

Gjeldende satser for bevillingsgebyret er følgende:

- Salg av øl: 16 øre pr. liter
- Skjenking av øl: 31 øre pr. liter
- Skjenking av vin: 73 øre pr. liter
- Skjenking av brennevin: 271 øre pr. liter

Departementets forslag til nye satser:

- Salg av drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol: 16 øre pr. liter
- Skjenking av drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol: 31 øre pr. liter
- Skjenking av drikk som inneholder over 4,7 og under 22 volumprosent alkohol: 85 øre pr. liter
- Skjenking av drikk som inneholder 22 volumprosent alkohol eller mer: 279 øre pr. liter

Minstegebyr for salgsbevilling: 1 200 kroner

Minstegebyr for skjenkebevilling: 3 500 kroner

Gebyr for bruk av ambulerende bevilling: 250 kroner

Gebyrene er fastsatt i alkoholforskriften kapittel 11. Gebyrene for salg og skjenking har ikke vært regulert siden 1. januar 1998, og sett i lys av dette finner en det rimelig at det nå legges opp til en moderat heving av gebyret all den stund at kostnadene for å følge opp dette har økt. Indeksregulering av gebyret støttes ikke, men at satsene for gebyret kan justeres når dette vurderes å være nødvendig.

Alkoholreklameforbudet – presisering av forskriftens bestemmelser

Utgangspunktet etter alkoholloven § 9-2 første ledd første punktum, jf. også alkoholforskriften § 9-1 første ledd første punktum, er at reklame for alkoholholdig drikk er forbudt, mens reklame for produkter med lavere alkoholinnhold enn 2,5 volumprosent er tillatt. Forbudet omfatter både direkte og indirekte reklame for alkoholholdig drikk.

Vi er enig i at denne bestemmelsen har vært noe uklar og vanskelig å praktisere. Og at det er riktig og nødvendig å foreta en nærmere presisering av bestemmelsen. Dette er senest blitt dokumentert ved at høyesterett har behandlet spørsmålet om lovligheten av reklame i form av ølprodusentenes logo som er trykket på fotballdrakter.

Og en presisering i lovverket vil gi bevillingsmyndigheten en klarere hjemmel å anvende i situasjoner hvor det reklameres i strid med loven. Den nye sanksjonsformen tvangsmulkt er et instrument som i større grad kan tas i bruk ved håndhevelsen av brudd på reklameforbudet, og som også åpner for et tettere samarbeid mellom direktoratet og kommunene på dette området.

Departementet ber under hensyn til behovet for presisering av bestemmelsen samt intensjonen om å beholde dagens regel, jf. den tolkning som er lagt til grunn av myndighetene, om at høringsinstansene spesielt vurderer om ordlyden bør utformes mer eller mindre detaljert enn det som her er foreslått.

Til forslaget er det å si at formuleringen vurderes å være dekkende for det som er intensjonen bak denne lovbestemmelsen. En vil neppe unngå å ende opp i grensetilfeller uansett hvor detaljert bestemmelsene utformes.

Vurdering av behov for forskriftsbestemmelser om alkoholpolitisk handlingsplan
Departementet viser til gjeldende bestemmelser i alkoholloven § 1-7d første punktum der det fremkommer at kommunen har plikt til å utarbeide alkoholpolitisk handlingsplan.

Av loven fremkommer ingen direkte anvisning på hva planen skal inneholde, men den bør angi de alkoholpolitiske hovedmål og delmål kommunen legger til grunn for sin alkoholpolitikk, og de virkemidlene som vil tas i bruk for å nå målene. For eksempel bør virkemidler som evt. tak på antall salgs- og skjenkesteder, åpningstider og kontrolltiltak nedfelles i planen. Planen bør behandles i hver kommunestyreperiode. Det er ikke utarbeidet forskrifter til bestemmelsen, men departementet utarbeidet i 1999 en veileder for kommunal rusmiddelpolitisk plan, hvor den alkoholpolitiske handlingsplanen inngår. Sosial- og helsedirektoratet har fått i oppdrag å revidere veilederen. Arbeidet med å revidere veilederen pågår nå.

Departementets syn om ikke å foreslå å forskriftsfeste kravet til kommunene om å utarbeide alkoholpolitisk handlingsplan bifalles.

Spørsmålet om bevillingshavers plikt til å fjerne berusede/påvirkede personer
Departementet redegjør for når en person som åpenbart er påvirket av rusmidler befinner seg i et skjenkelokale, kan dette være brudd på en eller flere av følgende bestemmelser:

- Alkoholforskriften § 1-5, dersom gjesten allerede var åpenbart påvirket da han eller hun ankom stedet.
- Alkoholforskriften § 1-10, dersom gjesten har fått servert alkoholholdig drikk under oppholdet.
- Alkoholforskriften § 1-11, dersom gjesten for eksempel har drukket alkohol som var servert til andre.
- Alkoholforskriften § 1-13, dersom gjesten har nytt medbrakt drikke.

Og det fremkommer videre at på bakgrunn av de henvendelser som departementet har mottatt knyttet til spørsmålet om skjenkestedets plikt til å sørge for at åpenbart påvirkede personer forlater stedet, så foreslår departementet å eksplisitt forskriftsfeste denneplikten, jf. departementets forståelse av pliktens innhold slik den fremkommer av sitat fra brevet til Oslo kommune som gjelder dette forholdet. Det forslås at bestemmelsen tas inn i alkoholforskriften § 1-5 nytt annet ledd, med følgende ordlyd:

"Dersom en person som er åpenbart påvirket av rusmidler befinner seg på skjenkestedet, har bevillingshaver plikt til å sørge for at vedkommende forlater stedet."

Videre legger departementet til grunn at bestemmelsen fortsatt vil vike for bestemmelsene i løsgjengerloven (lov 31. mai 1900 nr. 5) § 24 og straffeloven (lov 22. mai 1902 nr. 10) § 242. Det bes om høringsinstansenes syn på om det evt. bør tas inn i forskriften en presisering av at den nye bestemmelsen i alkoholforskriften viker for de aktuelle bestemmelsene i løsgjengerloven og straffeloven.

Dette vurderes å være en fornuftig presisering og bør tas inn i selve forskriftsteksten. Dette for å unngå unødvendige missforståelser, og at det med dette gis en presisering av hvilke bestemmelser som har forrang.

Bestemmelsene om unntak fra aldersbestemmelsene for servering og salg i opplæringssituasjoner

Alkoholforskriften §§ 1-4, 4-7 og 14-2 gjør unntak fra aldersbestemmelsene for servering og salg når dette er nødvendig av hensyn til opplæringen av lærlinger eller elever. Det er et vilkår at det foreligger en reell opplæringssituasjon hvor servering eller salg av de aktuelle varer inngår som en del av en fastsatt læreplan.

Departementet forslag om at henvisningene til lov 23. mai 1980 nr. 13 om fagopplæring i arbeidslivet § 3 i alkoholforskriften §§ 1-4, 4-7 og 14-2, endres til å henvise til lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 4-1 støttes. Og videre at bestemmelsene endres slik at det går frem at også lærekanidater, jf. definisjonen i opplæringslova § 4-1, omfattes av bestemmelsene.

Tekniske endringer – oppfølging av endringene i alkoholloven *Erstatte begrepet "åpenbart beruset" med "åpenbart påvirket"*

Og departementets forslag om at de nevnte forskriftsbestemmelsene endres slik at begrepet "åpenbart beruset" byttes ut med begrepet "åpenbart påvirket" bifalles også.

Og når det gjelder den nærmere forståelsen av begrepet henvises til omtalen av endringen i alkoholoven § 8-11 i Ot.prp. nr. 86 (2003–2004), se de generelle merknadene i punkt 2.12 og de spesielle merknadene i kapittel 11.

Endringer i alkoholoven – endringer i alkoholforskriftens hjemmelsgrunnlag

Departementets redegjørelse om at det er vedtatt å utvide forskriftshjemmelen i alkoholoven § 1-7c til også å omfatte hjemmel til å gi forskrifter om det nærmere innholdet i styrer og stedfortreders plikt til å sikre at bevillingen utøves i henhold til bestemmelser gitt i medhold av alkoholoven, presisering av hvilke kapitler i alkoholforskriften som helt eller delvis er hjemlet også i §§ 1-7c syvende ledd, 3-9 annet ledd og/eller 4-7 annet ledd tas til orientering.

Og departementet har gitt en slik liste over hjemlene til de ulike kapitlene i alkoholforskriften. Det er i listen også tatt hensyn til at enkelte av de øvrige forskriftshjemlene i alkoholoven får nye ledd-angivelser som følge av de vedtatte endringene i alkoholoven.

- Alkoholforskriften kapittel 1 er hjemlet i alkoholoven §§ 1-5, 1-7c, 1-9 og 4-7
- Alkoholforskriften kapittel 2 er hjemlet i alkoholoven §§ 1-7c, 4-6 og 4-7
- Alkoholforskriften kapittel 3 er hjemlet i alkoholoven §§ 1-5, 1-9 og 3-9
- Alkoholforskriften kapittel 4 er hjemlet i alkoholoven §§ 1-5, 1-7c, 1-9 og 3-9
- Alkoholforskriften kapittel 5 er hjemlet i alkoholoven § 3-8
- Alkoholforskriften kapittel 5A foreslås opphevet, jf. punkt 3.2.1 i høringsnotatet her
- Alkoholforskriften kapittel 6 er hjemlet i alkoholoven § 1-10 første ledd
- Alkoholforskriften kapittel 7 er hjemlet i alkoholoven § 1-8 fjerde ledd
- Alkoholforskriften kapittel 8 er hjemlet i alkoholoven § 1-10 fjerde ledd
- Alkoholforskriften kapittel 9 er hjemlet i alkoholoven § 9-2 annet ledd
- Alkoholforskriften kapittel 9a er hjemlet i alkoholoven § 9-1 fjerde ledd
- Alkoholforskriften kapittel 10 er hjemlet i alkoholoven § 1-9 fjerde ledd
- Alkoholforskriften kapittel 10A er hjemlet i alkoholoven § 1-9 femte ledd
- Alkoholforskriften kapittel 11 er hjemlet i alkoholoven §§ 3-9, 4-7 og 7-1 annet ledd
- Alkoholforskriften kapittel 12 er hjemlet i alkoholoven § 1-7c syvende ledd
- Alkoholforskriften kapittel 13 er hjemlet i alkoholoven § 1-14
- Alkoholforskriften kapittel 14 er hjemlet i alkoholoven § 8-4
- Alkoholforskriften kapittel 15 foreslås opphevet, jf. punkt 3.2.2 i høringsnotatet her

Endringer i forskriftenes henvisninger som følge av oppheving av bestemmelser i alkoholoven

Kommunen tar til orientering at det er vedtatt å oppheve alkoholoven kapittel 3A, og at dette innebærer at forskriftenes henvisninger til dette kapitlet i alkoholoven må endres.

Denne bestemmelsen berører ikke kommunen i særlig grad.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Når det gjelder de økonomiske konsekvensene av forslagene henviser departementet til redegjørelse i Ot.prp. nr. 86 (2003–2004).

Administrasjonen anbefaler kommunestyret å gi uttalelse til forslag til ny forskrift i det minste i samsvar med de kommentarene som er gitt i saksutredningen.

Høringsnotatet fra Arbeids- og sosialdepartementet legges med dette frem til behandling i formannskapet som innstiller på uttalelse til kommunestyret.

Innstilling:

Lenvik kommune slutter seg til departementets forslag til endringer i alkohollovens forskrifter mv. som beskrevet i høringsnotat av 1. mars 2005 med de merknader og kommentarer som fremkommer i saksutredningen.

Lenvik rådhus, 10. mars 2005

Margrethe Hagerupsen

Torleif Josefsen

Behandling/vedtak i Lenvik formannskap den 12.04.2005 sak 0067/05

Tilstede samtlige 7 medl/varamedlemmer.

Vedtaket var enstemmig.

Olaug Goa Berntsen KrF viste til avsnittet Gebyr i saksframlegget, og ønsket endring av siste setning. Siste setning har slik ordlyd:

Indeksregulering av gebyret støttes ikke, men at satsene for gebyret kan justeres når dette vurderes å være nødvendig.

Olaug Goa Berntsens forslag:

Indeksregulering av gebyret støttes. Resten av setningen strykes.

Videre ønsket Olaug Goa Berntsen at saka går videre til kommunestyret som egen sak.

Avstemming:

Forslaget fra Olaug Goa Berntsen KrF settes under avstemming.

- Fikk 1 stemme – falt.

Det stemmes også over om saka skal fremmes for kommunestyret som egen sak.

- Fikk 1 stemme – falt.

Så settes rådmannens innstilling under avstemming.

- enstemmig.

Formannskapets vedtak (rådmannens innstilling – enstemmig):

Lenvik kommune slutter seg til departementets forslag til endringer i alkohollovens forskrifter mv. som beskrevet i høringsnotat av 1. mars 2005 med de merknader og kommentarer som fremkommer i saksutredningen.

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Høringsinstansene

 LENVIK KOMMUNE	
07 MAR 2005	
Reg.nr.	002948 / 05
J.nr.	05 / 00612 Ark. 033
Saksber.	JAD Avd. Strølen
Kopi	

Deres ref

Vår ref
200500983-/LSO

Dato
01.03.2005

Høringsnotat om endringer i alkohollovens forskrifter mv.

Vedlagt følger Arbeids- og sosialdepartementets høringsnotat med forslag til endringer i alkohollovens forskrifter mv. Høringsbrevet og høringsnotatet er også lagt ut på www.asd.dep.no.

Bakgrunnen for forslaget om revisjon av forskriftene er blant annet at en rekke av de nylig vedtatte endringene i alkoholloven medfører behov for tilsvarende endringer i forskriftsverket. Dette innebærer at enkelte av forslagene i høringsnotatet er av rent teknisk karakter.

Departementet foreslår også en rekke endringer i forskriftsverket som ikke er knyttet til de vedtatte endringene i alkoholloven.

Arbeids- og sosialdepartementet foreslår endringer i forskrift 11. desember 1997 nr. 1292 om omsetning av alkoholholdig drikk mv. og i forskrift 30. november 1995 nr. 937 om engrossalg og tilvirkning av alkoholholdig drikk mv. I tillegg er Finansdepartementets forslag til enkelte endringer i forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter tatt inn. Departementet foreslår ikke i denne omgang endringer i de øvrige forskriftene til alkoholloven. Departementet vil på et senere tidspunkt komme tilbake med forslag om endringer i forskrift 30. november 1995 nr. 938 om A/S Vinmonopolets innkjøpsvirksomhet m.v. og forskrift 11. desember 1998 nr. 1300 om alkoholordningen for Svalbard.

Høringsfristen er satt til **1. mai 2005**. Dette innebærer at høringsfristen er noe kortere enn den alminnelige høringsfristen på tre måneder. Datoen er valgt for å

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Grubbegata 6

Telefon
22 24 90 90
Org no.
983 887 457

Velferdspolitisk avdeling
Telefaks
22 24 27 68

Saksbehandler
Lilly Sofie Ottesen
22 24 85 53

muliggjøre ikrafttredelse 1. juli 2004. Det tas sikte på felles ikrafttredelse av de nylig vedtatte endringene i alkoholloven og forskriftsendringene.

Informasjon om de vedtatte endringene i alkoholloven finnes i følgende dokumenter: Ot.prp. nr. 86 (2003-2004), Innst. O. nr. 19 (2004-2005) og Besl. O. nr. 20 (2004-2005), jf. lov 17. desember 2004 nr. 86 om endringer i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. og enkelte andre lover.

Med hilsen

Tom Rådahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Inger Gran
avdelingsdirektør

Kopi:

Finansdepartementet

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Høringsinstansene

		LENVIK KOMMUNE	
16 MAR 2005			
Reg.nr. 003415/05			
J.nr. 05/00612		Ark. 033 F00	
Saksbeh. Teje		Avd. Strat. l.	
Kopi			

Deres ref

Vår ref
200500983-/LSO

Dato
09.03.2005

Ang. høringsnotat om endringer i alkohollovens forskrifter

Vi viser til Arbeids- og sosialdepartementets høringsnotat om endringer i alkohollovens forskrifter, sendt ut 1. mars 2005.

I høringsnotatets kapittel 9 ble det foreslått en revisjon av bestemmelsen om servering av brennevin/cocktails. Bakgrunnen for forslaget er at kommunene og andre har gitt tilbakemeldinger om at det er svært uklart hva som ligger i forskriftens begrep "cocktail". Departementet ønsket å presisere regelen, slik at den blir klar og samtidig balanserer de relevante hensyn på en god måte.

På bakgrunn av de opplysninger som har kommet frem etter at høringsnotatet ble sendt ut, er det klart at forslaget ikke vil kunne oppfylle intensjonene. Derfor meddeler Arbeids- og sosialdepartementet med dette at det konkrete forslaget til utforming av bestemmelsen, jf. høringsnotatets forslag til ny § 1-9 i alkoholforskriften, ikke opprettholdes. Departementet tar gjerne imot høringsinstansenes synspunkter på om det er andre måter bestemmelsen kan forbedres på.

Med hilsen

Tom Rådahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Inger Gran
avdelingsdirektør